

Utilizarea recompenselor în managementul clasei

Se poate apela la recompensele interne și externe pentru a forma și întări motivația elevilor

Ca recompense externe se pot folosi: notele, diplomele, premiile, laudele în public, scrisori de felicitare trimise părinților, excursii și tabere gratuite etc.

Ca și recompense interne, pot fi: satisfacerea curiozității, satisfacția lucrului bine făcut, plăcerea resimțită la atingerea unui standard sau la rezolvarea unor probleme etc. Aceste recompense interne pot fi influențate și de recompense externe.

O recompensă este eficientă dacă:

- se oferă atunci când este cazul;
- specifică pentru ce este recompensat elevul;
- recompensează atingerea unor standarde specificate anterior sau numai efortul depus pentru atingerea standardelor (dacă profesorul nu arată prin recompensă că le-a observat efortul, elevii se pot resemna);
- furnizează clasei informații despre valoarea muncii lor;
- sprijină motivația endogenă (elevul este convins că poate face față pentru că-i place subiectul);
- orientează atenția elevului pe comportamentul propriu;

De ce lăudăm?

Cercetările arată că accentuarea activității elevilor (de exemplu: lauda și alte recompense) este cea mai puternică unealtă pe care o are la îndemână profesorul și singura de altfel.

Această acțiune de sprijin/ întărire a activității elevilor îmbunătățește:

- învățarea și realizarea obiectivelor
- motivația
- comportamentul
- concentrarea în clasă
- încrederea în sine sau mod de acțiune propriu , adică încrederea elevilor în propria obiectivitate de a îmbunătății ,dezvolta și preântâmpina propriile dificultăți
- respectul de sine
- atitudinea față de învățare și de o materie anume
- atitudinea față de profesor.

Apar câștiguri substanțiale atât pentru profesor cât și pentru elev.

Frecvența !

Încerca să dați fiecărui elev cel puțin o încurajare în fiecare lecție. Încercați « resuscita » pe cei adormiți, tulburați sau al căror proces este lent.

Acest « îngrijire atentă » acordată de profesor înseamnă să le recunoașteți efortul și progresele de patru ori pe oră, cel puțin, zâmbindu-le și vorbindu-le în mod prietenos.

Centrat pe teme și nu pe sine.

Laudele trebuie centrate pe munca elevului și nu pe sine însuși. Ele trebuie acordate pentru efortul depus de elev, pentru realizarea unei sarcini de lucru, pentru abilitățile pe care le are, etc, și nu doar pentru faptul că stă în clasă și ascultă.

Laudele nu trebuie să sune : »Ei ti foarte bun la asta ! » sau
« Ei ti un student capabil », deoarece :

- se consideră că succesul nu se datorează propriilor attribute;
- îi face pe elevi să interpreteze dificultățile bazate pe aceste abilități.

Totul i putem să le arătăm elevilor aprecierea noastră în
abilitățile lor de a reuși acolo unde alții eșuează prin lipsa de încredere.

c) Centrarea pe un anumit elev

Elevul trebuie să fie dat pentru o realizare a sa personală, nu a întregului
grup de elevi sau clasă. Nu trebuie să se bazeze pe comparația cu alți
elevi (cu un nivel mediu al grupei/clasei) ; acest lucru ar însemna că
elevii slabi nu ar ajunge niciodată să fie în viață, adică acei tineri, care au
cea mai mare nevoie de apreciere, ar fi respinși din start.

Orice elev trebuie să fie dat pentru orice temă banală dusă la
îndeplinire.

d) Specifică

Trebuie menționat faptul că lauda indică valoarea unei realizări concrete, de aceea trebuie focalizat pe acea temă anume dusă la îndeplinire. De asemenea trebuie spus pentru ce anume se oferă lauda că să nu sune depreciativ :
« Foarte bine, e o metodă bună de rezolvare a problemei »
sau
« Te concentrezi foarte bine acum » sau
« Excelent, Petre ! Prezentarea datelor e deosebit de clar »

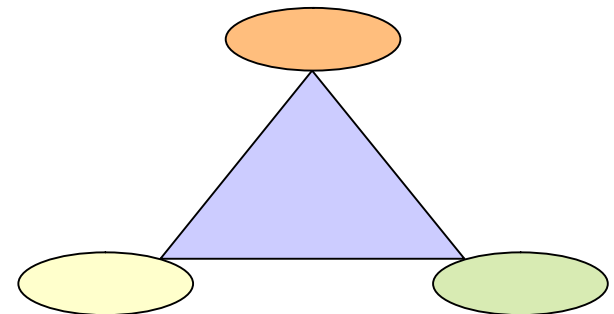
e) Sinceră

Profesorul trebuie să fie spontan și sincer. Să nu pară un reflex sau o frază obișnuită, spusă mereu, lipsită de conștient. Și în nici un caz aceste laude nu trebuie să li se pară elevilor ca un mijloc de contest al lor.

Dar acest lucru nu este ușor de realizat, nu-i așa ?

Recompensele ineficiente sunt acelea care:

- se oferă aleator;
- nu îi arată elevului pentru ce a nume a fost recom-pensat;
- se dau după un anumit interval de timp periodic (pentru că a sosit timpul);
- încurajează competiția;
- se oferă fără o bază reală;
- se atribuie în situații de noroc, sau la rezolvarea unor subiecte prea ușoare.

Strategia de apreciere a elevilor pentru profesorii mai « duri »

Unii profesori nu se simt comod atunci când trebuie să-și laude elevii. Totuși recunoașterea rezultatelor bune ale elevilor este o metodă de recompensare a muncii lor, care se poate face prin simpla apreciere a lucrurilor bune astfel încât elevii să se simtă pozitivi.

Acest lucru se poate face și printr-un test distractiv, arătându-le astfel elevilor ce își pot face Anunșul înainte și veștile rezultate maxime. Un test de 2-3 minute la sfârșitul lecției poate fi o tehnică de recapitulare excelentă. Ei veștedea că ei se bucură când fac bine testul.

Desigur, dacă rezultatul testului nu e bun, testul nu e motivat, deci considera-l a fi « formativ », dându-le elevilor o a doua înșirare a doua lecție. Spune-le acest lucru ca să se poată concentra. Elevul să răspundă doar la întrebările la care a greșit prima dată. Cu siguranță, a doua oară toți vor face testul bine.

Incerca să descurajați elevii să-și compare notele între ei : stabiliți o scară de valori și înregistrați pe aceia ca fiind : « admirabili și nu încurajați »

Dați-le note destul de bune - care contează și arătați-le unde au greșit.

Necesitatea pedepselor în managementul clasei

Ca remediu, pedeapsa nu are are efecte pozitive decât pe termen scurt și în mod circumstanțial.

Ea poate produce de cele mai multe ori reacții emoționale negative cu efecte în timp: anxietate, frustrare, deteriorarea relației profesor-elev.

Necesitatea de a preveni o stare conflictuală pentru a nu se ajunge la utilizarea pedepselor!

De obicei pedepsele se impun ca și soluții mai ales în cazul profesorilor dezinteresați, care țin lecții plictisitoare. S-a demonstrat că una dintre cauzele dezordinii este plictiseala.

Se cere mare atenție în acordarea pedepselor, pentru a se evita posibile efecte negative:

- **nu trebuie folosită activitatea școlară ca pedeapsă;**
- nu se aplică pedepse colective când greșește numai unul sau un grup mic;
- **nu se recomandă folosirea ridiculizării, ironiei, sarcasmului;**
- **nu sunt acceptate bătaia sau zgâlțâitul;**
- nu se recomandă folosirea de către profesor a influenței directorului;
- fiecare greșeală atrage doar o singură pedeapsă;
- **nu se dă elevul afară din sala de clasă. Dacă este necesar, el poate fi izolat în clasă.**

Pentru situații conflictuale sunt recomandate :

- ✓ reținerea elevului pentru discuții după ore;
- ✓ reținerea elevului după ore pentru a îndeplini o sarcină fără legătură cu lecțiile;
- ✓ reținerea elevului după ore pentru a-și termina tema pe care, deliberat nu a terminat-o în ore;
- ✓ interzicerea accesului în laboratorul de informatică, în curtea școlii, precum și interdicția de a participa la activitățile de grup (excursii, serate etc.);
- ✓ izolarea de restul clasei însoțită de obligația de a îndeplini o anumită sarcină;
- ✓ dacă au fost deteriorate bunuri ale școlii, elevul va fi pus să le repare sau să le înlocuiască sau i se vor trasa alte obligații ca: să facă ordine în sala de clasă, să strângă hârtiile din curte școlii, de pe terenul de sport etc.

Foarte important pentru managementul clasei este și momentul aplicării pedepselor.

Trebuie să se recurgă la pedepse doar în cazul unor comportamente perturbatoare izolate, și nu în cazul unor incidente izolate, minore.

Când recurge la pedeapsă, profesorul recunoaște implicit eșecul intervențiilor sale anterioare.

Nu se aplică pedeapsa unui elev care încercă să-și modifice pozitiv comportamentul.

Un pas inițial în recuperarea lui este chiar nerecurgerea la pedeapsă, dacă situația nu este explozivă.

Dacă profesorul a stabilit inițial un set de reguli cu clasa, aplicarea pedepsei va avea efecte pozitive asupra celorlați. Ei îl vor privi pe dascăl ca fiind consecvent principiilor sale și cu coerență în acțiune.

Întotdeauna pedeapsa trebuie să fie însoțită de o discuție lămuritoare referitoare la natura greșelii și la influența comportamentului greșit asupra celorlați.

De asemenea, trebuie ca pedeapsa să urmeze imediat greșelii, pentru ca elevul să poată sesiza legătura dintre cele două.

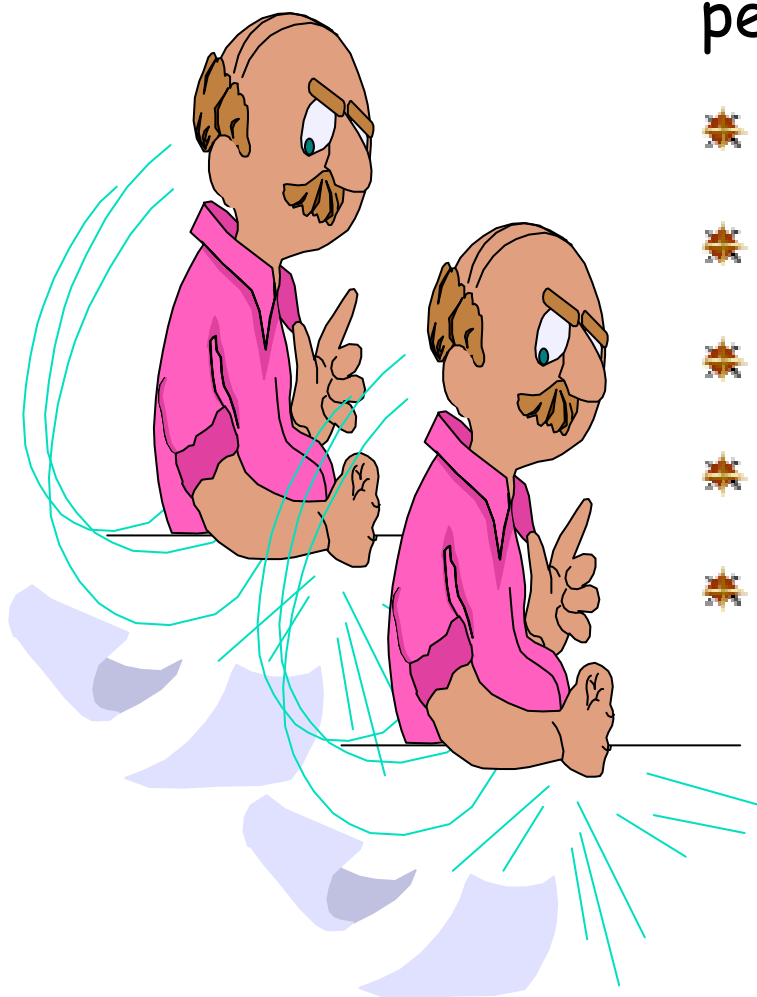

Aplicarea pedepselor trebuie făcută doar în următoarele situații:

- comportamentul indezirabil persistă și nu există altă alternativă;
- pedeapsa trebuie să fie dată imediat după săvârșirea infracțiunii;
- folosirea pedepsei trebuie să fie deliberată și nu un rezultat al impulsurilor necontrolate sau al emoției;
- durata și severitatea pedepsei să fie în concordanță cu gravitatea faptei;

Pentru elevi, cele mai neplăcute pedepse, sunt:

- ✱ loviturile corporale,
- ✱ scrisorile trimise părinților,
- ✱ ridiculizarea în fața clasei,
- ✱ ironiile dascălului și colegilor,
- ✱ discuția cu directorul.

Pentru profesori, cele mai eficiente pedepse sunt:

- să stea de vorbă între patru ochi cu elevul turbulent,
- să rețină elevul la școală după program,
- să oblige elevul la un efort suplimentar, dar fără legătură cu temele și lecțiile,
- să facă după program tema pe care n-a îndeplinit-o în oră.

Din cercetările experimentale făcute pe loturi de elevi cu deficiențe de comportament:

comportamentele se îmbunătățesc prin încurajare;

■ semnificația încurajării nu este aceeași pentru profesor și elevi;

■ comportamentul perturbator poate fi adesea anulat dacă, ignorându-l, profesorul premiază elevul care se comportă adecvat, dar reacția profesorului trebuie să fie promptă;

■ discuțiile legate de sarcinile școlare (teme pentru acasă, lucrări scrise, teze etc.) pot fi folosite pentru a-i încuraja pe cei care își propun diferite scopuri;

■ o discuție relaxată, personalizată și pe un subiect care interesează clasa este o altă formă semnificativă de încurajare.